

Sławne osoby z
niepełnosprawnościami

LUDWIG VAN BEETHOVEN

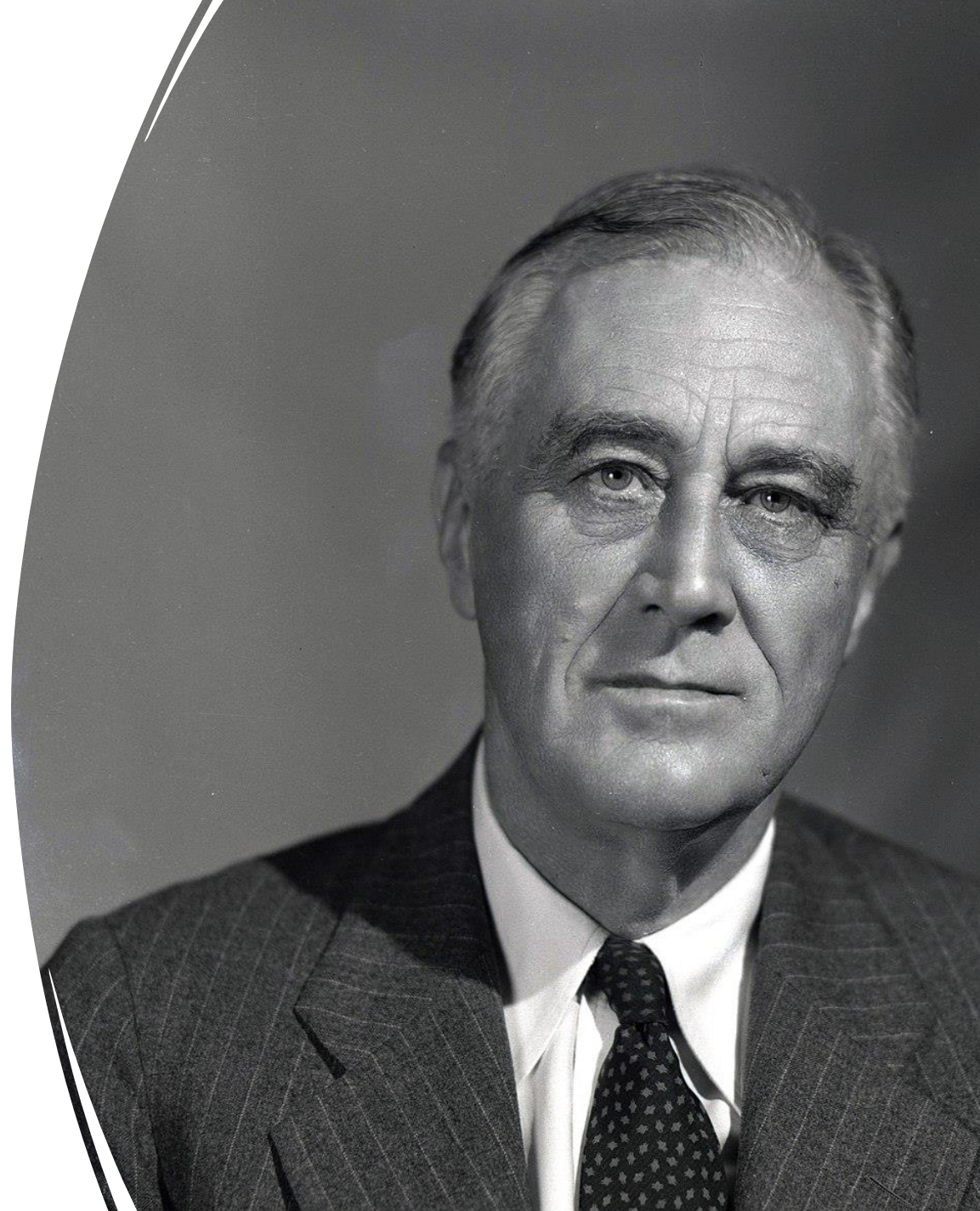
Kompozytor i pianista niemiecki, ostatni z tzw. klasyków wiedeńskich, a zarazem prekursor romantyzmu w muzyce, uznawany za jednego z największych twórców muzycznych wszech czasów. Mimo że około 25. roku życia **zaczął tracić słuch**, okazał wielką siłę ducha i nie zaprzestał tworzenia (do czasu również wykonywania) swoich dzieł, nawet w okresie całkowitej głuchoty.

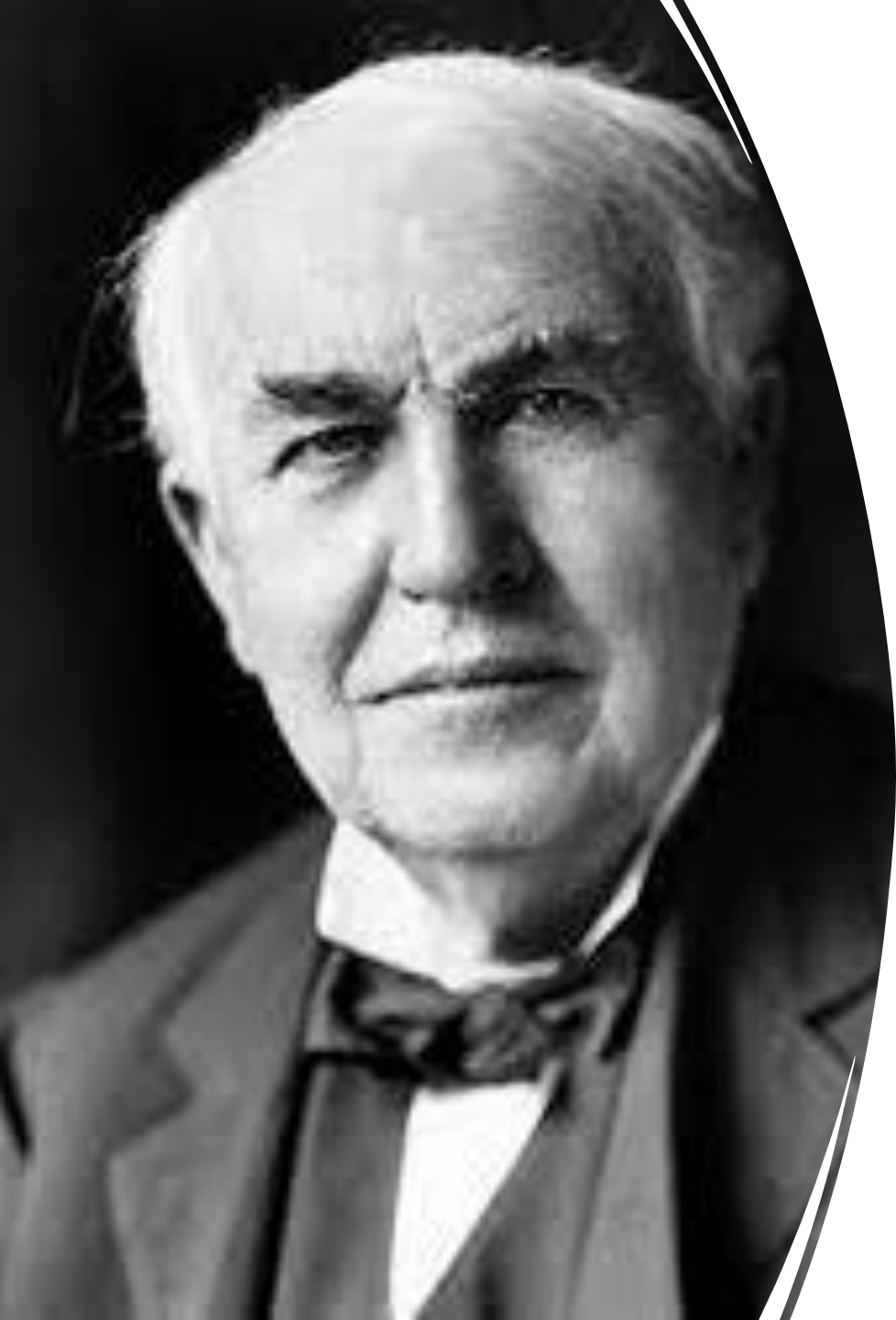
FRANKLIN DELANO ROOSVELT

W wieku 39 lat w wyniku serii pechowych zdarzeń (upadek do wody w trakcie rejsu, udział w gaszeniu pożaru i kąpiel w zimnych wodach jeziora) doznał szoku termicznego i zachorował na **chorobę Heinego-Medina**, wywołaną przez wirus polio.

Konsekwencje były dramatyczne: paraliż połowy ciała, ból i wysoka gorączka. Szybko podjęte leczenie przywróciło Franklinowi część sprawności, jednak do końca życia zmuszony był poruszać się na wózku.

Został **czterokrotnie** wybrany na fotel Prezydenta Stanów Zjednoczonych i jako jedyny w historii swojego kraju, był prezydentem dłużej niż dwie kadencje.

THOMAS EDISON

Mało kto wie, że sławny wynalazca żarówki i wielu innych urządzeń miał **głęboki niedosłuch**. Thomas lubił mówić, że jest prawie głuchy, ponieważ w dzieciństwie był ciągnięty za uszy. Do szkoły uczęszczał tylko przez trzy miesiące. Został z niej wyrzucony z powodu eksperymentu, który przygotował, a który prawie skończył się wybuchem. Ponieważ utrata słuchu postępowała dość szybko, Thomas przestał bawić się z innymi dziećmi. Zamiast się bawić – czytał książki i eksperymentował. Dzięki temu wynalazł kilka tysięcy urządzeń.

FRIDA KHALO

Okoliczności, w których odkryła malarstwo są niezwykle. Korzystała z życia pełnymi garściami, choć to jej nie oszczędzało.

Jako dziewczynka, Frida zachorowała (jak wielu w tamtych czasach) na polio. W wyniku choroby dorastała z jedną nogą krótszą. Problemy pogłębiły się, kiedy w młodości stała się ofiarą wypadku drogowego. Nikt nie dawał jej szans na przeżycie, ponieważ na skutek uderzenia poręcz autobusu przebiła jej ciało, uszkadzając nerkę i łamiąc kręgosłup w pięciu miejscach.

STEPHEN HAWKING

Hawking był brytyjskim fizykiem teoretycznym i matematycznym.

Jego specjalnościami były teoria względności i astrofizyka, w tym kosmologia. Badał Wielki Wybuch, czarne dziury, problem kwantowania grawitacji i jego związek z tymi zjawiskami.

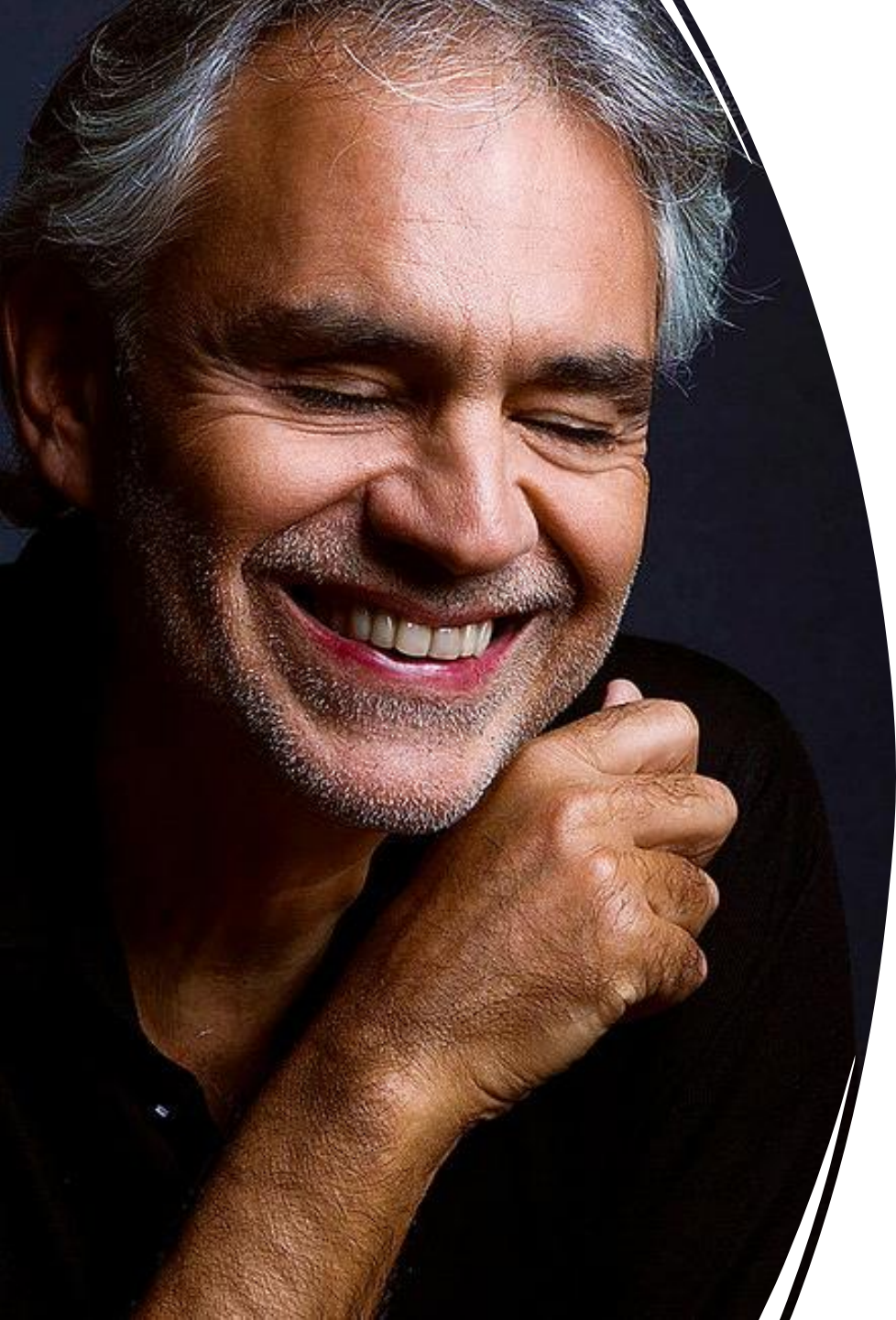
Za jego największe osiągnięcia uważa się:

- twierdzenie o osobliwościach – wspólnie z Rogerem Penrose'em udowodnił, że ogólna teoria względności (OTW) Einsteina zawiera osobliwości czasoprzestrzenne;
- przewidzenie, że czarne dziury powinny wysyłać promieniowanie, nazwane potem promieniowaniem Hawkinga lub Bekensteina-Hawkinga; umożliwiło to obliczenie temperatury tych ciał i doprowadziło do paradoksu informacyjnego.

RAY CHARLES

Amerykański wokalista, muzyk i pianista, uważany za artystę, który ukształtował rhythm and blues. w wieku 5 lat Ray zaczął tracić wzrok, a mając siedem lat stał się całkiem niewidomy.

ANDREA BOCELLI

Urodził się z wrodzoną wadą wzroku – jaskrą. Gdy miał 12 lat, podczas uprawiania sportu doznał wylewu krwi do mózgu i **całkowicie stracił wzrok**. Z wykształcenia Bocelli jest prawnikiem, ale cały świat zna go jako **znakomitego tenora, kompozytora i producenta muzycznego**. To zdobywca wielu prestiżowych nagród (m.in. Złotego Globu), a jego płyty biją wszelkie rekordy sprzedaży (kupiło je do tej pory ponad 80 milionów osób) czy obecności na listach przebojów ("Sacred Arias" przez 3,5 roku utrzymywało się na pierwszym miejscu listy muzyki poważnej). Jego nazwisko pojawiło się nawet w Księdze rekordów Guinnessa.

KAROL BIELECKI

Polski **piłkarz ręczny**, grający na pozycji lewego rozgrywającego, reprezentant Polski.

11 czerwca 2010 w 10. minucie towarzyskiego meczu z Chorwacją w Kielcach został przypadkowo trafiony kciukiem w lewe oko przez Josipa Valčića, wskutek czego doszło u niego do **pęknięcia gałki ocznej**. Mimo leczenia, oka nie udało się uratować. Po przejściu rehabilitacji wrócił do kariery sportowej, występując w okularach ochronnych.

ANTHONY HOPKINS

Anthony Hopkins to walijski aktor teatralny, filmowy i telewizyjny, kompozytor i artysta malarz, wielokrotnie wyróżniany m.in. dwukrotnie Nagrodą BAFTA dla najlepszego aktora za film 'Milczenie owiec' oraz 'War and Peace'. Droga tego fenomenalnego aktora była tym trudniejsza, że zdiagnozowano u niego spektrum autyzmu, jednak jak podkreśla Hopkins nigdy nie uważał że jest mu trudniej, gdyż co stwierdził, osoby ze spektrum autyzmu cechuje doskonała pamięć.

HALLE BERRY

Amerykańska aktorka filmowa i telewizyjna. Laureatka Oscara dla najlepszej aktorki pierwszoplanowej za występ w dramacie *Czekając na wyrok*. Za tytułową rolę w filmie *Kariera Dorothy Dandridge* otrzymała Emmy i Złoty Glob. Halle Berry zmaga się z **głuchotą jednostronną** od dzieciństwa.

JEAN DOMINIQUE-BAUBY

Odwożąc swojego syna Teophila do teatru, doznał udaru mózgu i stracił przytomność. Syn wy dostał się z samochodu i wezwał pomoc.

Jean obudził się 20 dni później. Doznał **paraliżu całego ciała, za wyjątkiem lewej powieki**. Był w stanie również myśleć, słyszeć i widzieć.

Do czasu wypadku prowadził intensywne życie zawodowe (jako redaktor ELLE), towarzyskie i rodzinne. Nagle pozostał uwięziony w beużytecznym już ciele.

Jego terapeuta wymyślił sposób komunikacji przy pomocy powieki: jedno mrugnięcie oznaczało TAK, dwa — NIE. Z czasem w ten sposób Jean zaczął komunikować się ze światem. Jego asystentka niestrudzenie recytowała alfabet, a Jean mrugał w momencie, kiedy wypowiedziała pożądaną literę. Tak **napisał książkę *Skafander i motyl***, która stała się celem obecnego życia. Opisywał cierpienie, samotność i śmierć, ale również radość, miłość i niezwykle przygody, które tworzył w wyobraźni.

Książka błyskawicznie stała się bestsellerem — na jej podstawie powstał film, a świat medyczny pochylił się nad badaniami dotyczącymi choroby zwanej syndromem zamknięcia.

BARTOSZ OSTAŁOWSKI

Jedyny na świecie profesjonalny kierowca sportowy, który prowadzi... stopą. Posiada międzynarodową licencję wyścigową FIA i z sukcesami rywalizuje na równych zasadach ze sprawnymi kierowcami w Driftingowych Mistrzostwach Polski oraz ligach europejskich. W sezonie 2019 stanął na trzecim stopniu podium klasyfikacji generalnej DMP i tym samym wywalczył tytuł II wicemistrza Polski w drifcie. Jego determinację i talent doceniają ludzie na całym świecie.

STEVIE WONDER

Amerykanin miał czworo rodzeństwa, a sam urodził się jako trzeci w kolejności. Był wcześniakiem, na świat przyszedł o sześć tygodni za prędko. Przebywał w inkubatorze, przez co przestały rosnąć mu oczy i doszło do odklejenia siatkówki. Dlatego **Stevie właściwie od urodzenia jest niewidomy.** Pierwszy album (*Jazz Soul of Little Stevie*) z jego udziałem wydano w 1962 roku. W latach 70. budował swoją markę, a dekadę później osiągnął szczyt możliwości wokalnych oraz zdobył olbrzymie zainteresowanie sympatyków muzyki na całym świecie.

ELON MUSK

Założyciel lub współzałożyciel przedsiębiorstw PayPal, SpaceX, Tesla, Neuralink i Boring Company. W 2021 roku ogłosił, że zdiagnozowano u niego Zespół Aspergera.

NICK VUJICIC

Jest najlepszym przykładem na to, że niepełnosprawność nie powinna być kojarzona wyłącznie z ograniczeniami. Człowiek ten w zasadzie stanowi zaprzeczenie tak postawionej tezy.

Żyje z rzadką chorobą, która nazywa się **tetra-amelia**. Jest to po prostu całkowity brak kończyn. Nieobca jest mu depresja, a nawet myśli samobójcze. Porażkę zdołał jednak szybko przekuć w sukces. Znany jest jako australijski ewangelizator i mówca motywacyjny. Mimo niełatwego życia i bardzo przykrych doświadczeń, potrafi inspirować innych.

Jest znanym bohaterem filmów w serwisie YouTube. Świetnym przykładem jest tutaj *Cyrk motyli* – krótkometrażowy film z 2009 roku, którego reżyserem jest Joshua Weigel.

DAN AYKROYD

Dan Aykroyd to aktor komediowy znany głównie z roli w filmach *Pogromcy duchów* i *Blues Brothers* (jako Elwood Blues), ale zagrał również między innymi w *50 pierwszych randek* oraz podkładał głos w anglojęzycznej wersji *Mrówki Z*. Pomimo, że aktor urodził się w 1952 roku, zespół Aspergera zdiagnozowano u niego dopiero w latach 80-tych, po tym, jak żona zachęciła go do wizyty u lekarza.

Źródła:

- <https://pedagogikaspecjalna.tripod.com/notes/famousblindpeopleRNIB.html>
- https://sqnstore.pl/jmsblog/nowosci/65_5-niewidomych-muzykow-z-sukcesami.html
- <https://www.ostalowski.com/>
- http://www.niepelnosprawni.pl/files/nowe.niepelnosprawni.pl/public/2017/lista_mocy_2017.pdf
- <https://www.fundacjamosliwosci.pl/aktualnosci/niepelnosprawnośc-jako-zasób-kilka-przykładów-sławnych-osób-niepelnosprawnych>
- <https://panilogopedyczna.pl/2021/05/nie-tylko-elon-musk-oto-lista-6-znanych-osób-które-mają-zespół-aspergera/>
- <https://parenting.pl/znane-osoby-z-zaburzeniami-ze-spektrum-autyzmu>
- <https://katowice.eu/edukacja/SiteAssets/dla-mieszka%C5%84ca/ucz-si%C4%99/miejski-bank-dobrych-praktyk/zagadnienia-dla-nauczycieli-szk%C3%B3%C5%82/inne/S%C5%82awne%20osoby%20z%20niepe%C5%82nosprawno%C5%9Bci%C4%85.pdf>
- <https://tramwajcieszynski.pl/zrozumiec-nieslyszenie/>
- <https://www.seriniti.fr/blog/pl/niektorzy-slynni-nieslyszacy-ludzie-w-historii/>
- <https://www.mobilex.pl/blog/slynni-niepelnosprawni/>

Prezentację przygotowała Aleksandra Korga